

Sayı : 2019/36

Konu : Turizm Payının Beyanı ve Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Belirlendi

Tarih : 04.11.2019

-

Detaylar sirküler devamındadır.

Parker Randall Karma Bağımsız Denetim A.Ş.

TURİZM PAYININ BEYANI VE TAHSİLİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR BELİRLENDİ

1 sıra No.lu TURİZM PAYI BEYANNAMESİ GENEL TEBLİĞİ'nde 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun gereğince alınacak turizm payının beyanı ve tahsiline ilişkin usul ve esaslar hakkında açıklama ve düzenleme yapılmıştır.

1. Turizm Payı ;
  - a) Bileşik tesisler ile konaklama tesislerinden binde yedi buçuk,
  - b) Bakanlıktan belgeli yeme-içme ve eğlence tesislerinden binde yedi buçuk,
  - c) Deniz turizmi tesisleri ile Bakanlıktan belgeli deniz turizmi araçlarından binde yedi buçuk,
  - d) Seyahat acentalarından (münferit uçak bileti satışları hariç) on binde yedi buçuk,
  - e) Havayolu işletmelerinden (ticari yolcu taşımacılığı faaliyetlerinden) on binde yedi buçuk,
  - f) Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından işletilenler hariç olmak üzere havalimanı ve terminal işletmelerinden binde iki,oranında uygulanmaktadır.

Kış, termal, sağlık, kırsal ve nitelikli spor turizmi gibi Bakanlık tarafından teşvik edilmesi uygun görülen turizm türlerinde faaliyet gösteren tesisler için bu oranlar yüzde elli indirimli olarak uygulanmaktadır.

2. Turizm payının matrahı; bu ticari işletmelerin yatırımcısı veya işletmecisi olan gerçek veya tüzel kişilerin bu işletmelerdeki faaliyetleri sonucunda elde ettikleri net satış ve kira gelirlerinin toplamıdır.

Turizm Payının Beyanında aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir.

- Otelin bulunduğu yapının giriş katında yer alan, sokağa cephesi bulunan, tesis içinden **müşterileri için doğrudan ulaşım imkânı sunan fiziki bağlantısı bulunmayan ve otel dışına hizmet veren** banka, ATM, kuaför, kuyumcu, lokanta gibi ticari ünitelerin kiraya verilmesi veya bizzat işletmeci tarafından işletilmesi sonucunda elde edilen hasılat ve kira geliri turizm payına tabi gelirler kapsamında değildir..
- Otelde üçüncü kişilere kiraya verilmek suretiyle işletilen SPA, kuaför, kuyumcu vb. **tesis içinden müşterileri için doğrudan ulaşım imkânı sunan** fiziki bağlantısı bulunan veya bütünlük içerisinde olan yan ünitelerinin kiraya verilmesi sonucunda elde edilen kira geliri, hesaplanacak turizm payına dâhil edilecektir.
- Yatın bizzat donatıcı tarafından sezon içerisinde belirli sürelerde üçüncü kişilere kullanılmak suretiyle işletilmesinden elde edilen net satış tutarı Turizm Payı Beyannamesine dahil edilecektir. yatırım bizzat donatıcı tarafından işletilmeksizin doğrudan kiraya verilmesinden elde edilen gelirler turizm payının hesabında dikkate alınmayacaktır. Yatın kiralanarak üçüncü kişilere kullanılmak suretiyle işletilmesinden elde edilen net satış tutarı turizm payı beyanına dahil edilecektir.
- Seyahat acentalarından münferit uçak bileti satışları Turizm Payı beyanına dahil edilmeyecektir.
- Hava meydanlarında işletici kuruluşlar tarafından yolculara verilen hizmetlere ilişkin olarak "Yolcu Servis Ücreti" adı altında talep edilen ve havayolu şirketlerince bilet bedellerine eklenmek suretiyle yolculardan tahsil edilip hava meydanı işleticilerine aktarılan tutarlar ile yük taşımacılığı faaliyetinden elde edilen net satış tutarı turizm payının hesabında dikkate alınmayacaktır.

- Havalimanı ve terminal işletmeciliği faaliyetinden ve havalimanı kiralamasından elde edilen net satış tutarı ile kira gelirleri Turizm Payı Beyannamesi ile beyan edilmelidir.
- 3. Beyan dönemi Kurumlar vergisi mükellefleri için aylık, gelir vergisi mükellefleri ile diğerleri için üç aylık olarak belirlenmiştir.
- 4. Turizm payının beyan dönemini takip eden ayın son günü saat 23.59'a kadar elektronik ortamda gönderilmesi ve **aynı süre içerisinde ödenmesi** gerekmektedir.
- 5. Turizm Payı Beyannamesini vermekle yükümlü olanlar, beyan dönemi içerisinde net satışı ve kira geliri bulunmasa dahi Turizm Payı Beyannamesini vermekle yükümlüdürler.
- 6. Turizm Payı Beyannamesinin verileceği yetkili vergi dairesi; gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanlar için **gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu**, gelir veya kurumlar vergisinden mükellefiyeti bulunmayan gerçek kişiler için yerleşim yeri adresinin bulunduğu, gerçek kişiler dışında kalanlar için ise kanuni merkezi/işyerinin bulunduğu yer vergi dairesidir.
- 7. Meslek mensuplarının müşterilerine ait, meslek odalarının basit usulde vergilendirilen üyelerine ait, Turizm Payı Beyannamelerini elektronik ortamda göndermeleri zorunludur. Beyannamelerini elektronik ortamda bizzat gönderme şartlarını taşıyan mükellefler, Turizm Payı Beyannamelerini elektronik ortamda kendileri gönderebileceklerdir.
- 8. Geç ödeme halinde gecikme zammı uygulanacaktır.

15.7.2019 tarih ve 30832 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **7183 sayılı TÜRKİYE TURİZM TANITIM VE GELİŞTİRME AJANSI HAKKINDA KANUN** ile Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı kurulmuş olup; Ajansın kuruluş amaçlarının gerçekleştirilmesi ve faaliyetlerin finansmanında kullanılmak üzere 1 Ekim 2019 tarihinden itibaren "turizm payı" alınması uygulamasına başlanılmıştı.

Konuyla ilgili açıklamalarımıza **15.7.2019/130 sayılı Sirkülerimizde** yer verilmiştir.

2 Kasım 2019 tarih ve 30936 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **TURİZM PAYI BEYANNAMESİ GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 1)**'de 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun gereğince alınacak turizm payının beyanı ve tahsiline ilişkin usul ve esaslar hakkında açıklamalarda bulunulmuştur.

Tebliğde yapılan açıklamalar özetle aşağıdaki gibidir.

I- Turizm payının mükellefi

Turizm payını ödemekle yükümlü olan kişiler aşağıdaki gibidir

- **Bileşik tesisler:** Kültür ve Turizm Bakanlığı (Bakanlık) tarafından düzenlenen kısmi turizm işletmesi veya turizm işletmesi belgesiyle faaliyette bulunan turizm kentleri, turizm kompleksleri ve tatil merkezleri,
- **Bakanlıktan belgeli yeme-içme ve eğlence tesisleri:** Bakanlıktan kısmi turizm işletmesi belgesi ve turizm işletmesi belgesi alan müstakil 1. ve 2. sınıf lokantalar, lüks lokanta, özel yeme-içme tesisleri, gastronomi tesisleri, müstakil eğlence yerleri, bar, kafeterya, eğlence merkezleri ve günübirlik tesis işletmeleri,

- **Deniz turizmi tesisleri:** Deniz turizmi araçlarına güvenli bağlama, karaya çekme, bakım, onarım hizmetleri, yolculara yeme, içme, dinlenme gibi hizmetleri sunan kruvaziyer gemi limanı, yat limanı, çekek yeri, rıhtım ve iskele gibi turizm tesisleri,
- **Seyahat acentaları:** 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu kapsamında Bakanlıktan seyahat acentası belgesi alan işletmeleri,
- **Havayolu işletmeleri:** Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden alınan işletme ruhsatı ile taşımacılık faaliyetlerinde bulunan havayolu işletmelerini (balon, hava taksi gibi işletmeler dâhil),
- **Havalimanı işletmeleri:** Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından işletilenler hariç olmak üzere havaalanı işletiminden sorumlu olan ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından ruhsatlandırılan kuruluşları,
- **Terminal işletmeleri:** Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilerek sonradan gerçek veya tüzel kişilere kiraya verilmek suretiyle işlettirilen ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından ruhsatlandırılan terminal işletmeleri.
- **Konaklama tesisleri:** Bakanlık tarafından düzenlenen kısmi turizm işletmesi veya turizm işletmesi belgesiyle ya da ilgili kurum veya kuruluş tarafından düzenlenen işyeri açma ve çalışma ruhsatıyla faaliyet gösteren oteller, tatil köyleri, butik oteller, konaklama içeren özel tesisler, moteller, hosteller, pansiyonlar, apart oteller ve konaklama içeren kırsal turizm tesisleri (dağ evi, köy evi, çiftlik evi, yayla evi ve oberj) ile kampingleri,

II- Turizm payının oranı

Turizm payı;

- Bileşik tesisler ile konaklama tesislerinden binde yedi buçuk,
- Bakanlıktan belgeli yeme-içme ve eğlence tesislerinden binde yedi buçuk,
- Deniz turizmi tesisleri ile Bakanlıktan belgeli deniz turizmi araçlarından binde yedi buçuk,
- Seyahat acentalarından (münferit uçak bileti satışları hariç) on binde yedi buçuk,
- Havayolu işletmelerinden (ticari yolcu taşımacılığı faaliyetlerinden) on binde yedi buçuk,
- Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından işletilenler hariç olmak üzere havalimanı ve terminal işletmelerinden binde iki,

oranında uygulanmaktadır.

Kış, termal, sağlık, kırsal ve nitelikli spor turizmi gibi Bakanlık tarafından teşvik edilmesi uygun görülen turizm türlerinde faaliyet gösteren tesisler için bu oranlar yüzde elli indirimli olarak uygulanmaktadır.

III- Turizm payının hesaplanması

Turizm payı, yukarıda sayılan ticari işletmelerin yatırımcısı veya işletmecisi olan gerçek veya tüzel kişilerin bu işletmelerdeki faaliyetleri sonucunda elde ettikleri net satış ve kira gelirlerinin toplamıdır.

Net satış; turizm payı ödeme yükümlülüğü bulunanların bu payın hesabında dikkate alınacak işletmelerindeki esas faaliyetleri çerçevesinde satılan mal ya da hizmetler karşılığında aldıkları veya tahakkuk ettirdikleri toplam değerler ile bunlarla ilgili sübvansiyonlar, satış tarihindeki vade farkları, ihracatla ilgili dönem içinde ortaya çıkan kur farkları gibi hasılat kalemlerine ait değerler toplamından, satış iskontoları ve iadeleri ile bu satışlar ile ilgili diğer indirimlerin (ihracatla ilgili dönem içinde ortaya çıkan olumsuz kur farkları gibi) düşülmesi sonucu bulunan tutardır.

Kira geliri; işletmelerin işletmecisi tarafından üçüncü kişilere kiraya verilen alt ünitelerden elde edilen gelirdir.

Turizm Payının matrahının tespitinde ve beyanında aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir.

- Otelin bulunduğu yapının giriş katında yer alan, sokağa cephesi bulunan, tesis içinden müşterileri için doğrudan ulaşım imkânı sunan fiziki bağlantısı bulunmayan ve otel dışına hizmet veren banka, ATM, kuaför, kuyumcu, lokanta gibi ticari ünitelerin kiraya verilmesi veya bizzat işletmeci tarafından işletilmesi sonucunda elde edilen hasılat ve kira geliri turizm payına tabi gelirler kapsamında değildir.
- Otelde üçüncü kişilere kiraya verilmek suretiyle işletilen SPA, kuaför, kuyumcu vb. tesis içinden müşterileri için doğrudan ulaşım imkânı sunan fiziki bağlantısı bulunan veya bütünlük içerisinde olan yan ünitelerinin kiraya verilmesi sonucunda elde edilen kira geliri, hesaplanacak turizm payına dâhil edilecektir.
- Yatın bizzat donatıcı tarafından sezon içerisinde belirli sürelerde üçüncü kişilere kullanılmak suretiyle işletilmesinden elde edilen net satış tutarı Turizm Payı Beyannamesine dahil edilecektir. Yatın bizzat donatıcı tarafından işletilmeksizin doğrudan kiraya verilmesinden elde edilen gelirler turizm payının hesabında dikkate alınmayacaktır. Yatın kiralanarak üçüncü kişilere kullanılmak suretiyle işletilmesinden elde edilen net satış tutarı turizm payı beyanına dahil edilecektir.
- Seyahat acentalarından münferit uçak bileti satışları Turizm Payı beyanına dahil edilmeyecektir.
- Hava meydanlarında işletici kuruluşlar tarafından yolculara verilen hizmetlere ilişkin olarak "Yolcu Servis Ücreti" adı altında talep edilen ve havayolu şirketlerince bilet bedellerine eklenmek suretiyle yolculardan tahsil edilip hava meydanı işleticilerine aktarılan tutarlar ile yük taşımacılığı faaliyetinden elde edilen net satış tutarı turizm payının hesabında dikkate alınmayacaktır.
- Havalimanı ve terminal işletmeciliği faaliyetinden ve havalimanı kiralamasından elde edilen net satış tutarı ile kira gelirleri Turizm Payı Beyannamesi ile beyan edilmelidir.

Kamu idareleri tarafından işletilen konaklama tesisleri ile kış turizmine yönelik faaliyet gösteren ve kamu idareleri tarafından işletilen mekanik tesis işletmelerinden turizm payı alınmaz.

IV- Turizm payı beyan dönemleri

Turizm payı beyannamesi

- Kurumlar vergisi mükellefleri için aylık,
- Gelir vergisi mükellefleri ve diğerleri için üç aylık, olarak belirlenmiştir.

Üç aylık beyan dönemleri aşağıdaki gibidir.

- Birinci dönem; Ocak-Şubat-Mart.
- İkinci dönem; Nisan-Mayıs-Haziran.
- Üçüncü dönem; Temmuz-Ağustos-Eylül.
- Dördüncü dönem; Ekim-Kasım-Aralık.

Turizm Payı Beyannamesini vermekle yükümlü olanlar, beyan dönemi içerisinde net satışı ve kira geliri bulunmasa dahi Turizm Payı Beyannamesini vermekle yükümlüdürler. Bu durumda beyannamenin, "Beyan edilecek turizm payı bulunmamaktadır" seçeneği işaretlenerek gönderilmesi gerekmektedir.

V- Turizm payının beyan süresi

7183 sayılı Kanununa göre Turizm payının vergilendirme dönemini takip eden ayın yirmi dördüncü günü sonuna kadar beyan edilmesi gerekmektedir. Ancak 7183 sayılı Kanunun 6'ncı maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına vermiş olduğu yetkiye dayanılarak turizm payının beyan süresi, Tebliğ ile **beyan dönemini takip eden ayın son günü olarak belirlenmiştir.**

Gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olsun veya olmasın Turizm Payı Beyannamesi vermek durumunda olan ticari işletmelerin yatırımcısı veya işletmecisi olan gerçek veya tüzel kişiler Turizm Payı Beyannamelerini beyan dönemini takip eden ayın son günü saat 23.59'a kadar elektronik ortamda göndermek ve aynı süre içerisinde ödemek zorundadırlar.

1-) Kasım 2019 ayına ilişkin Turizm Katkı Beyannamelerinin verilmesi

Turizm Payı Beyannamesini aylık dönemler hâlinde beyan etme zorunluluğu getirilen kurumlar vergisi mükelleflerinin Ekim/2019 dönemine ilişkin olarak verecekleri ilk beyannamelerini beyan dönemini takip eden ayın son günü olan 30/11/2019 tarihinin resmi tatil gününe denk gelmesi nedeniyle 2/12/2019 günü (resmi tatili takip eden ilk işgünü) saat 23.59'a kadar elektronik ortamda beyan etmeleri gerekmektedir.

2-) Ekim-Kasım-Aralık 2019 dönemine ilişkin Turizm Katkı Beyannamelerinin verilmesi

Turizm Payı Beyannamesini üç aylık dönemler hâlinde beyan etme zorunluluğu getirilen mükelleflerin Ekim-Kasım-Aralık/2019 dönemine ilişkin olarak verecekleri ilk beyannamelerini 31/1/2020 günü saat 23.59'a kadar elektronik ortamda beyan etmeleri gerekmektedir.

3-) Beyanın yapılacağı vergi dairesi

Turizm Payı Beyannamesinin verileceği yetkili vergi dairesi;

- Gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanlar için gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu,
- Gelir veya kurumlar vergisinden mükellefiyeti bulunmayan gerçek kişiler için yerleşim yeri adresinin bulunduğu, gerçek kişiler dışında kalanlar için ise kanuni merkezi/işyerinin bulunduğu,

yer vergi dairesidir.

4-) Adi ortaklıklarda turizm payı beyanı

Adi Ortaklıklar Turizm Payı Beyannamelerini beyan dönemini takip eden ayın son günü saat 23.59'a kadar Adi Ortaklığının katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi mükellefiyetinin bulunduğu Vergi Dairesine ortaklık adına elektronik ortamda göndereceklerdir.

VI- Turizm Payı Beyannamelerinin elektronik ortamda gönderilmesi

Beyannamelerini elektronik ortamda bizzat gönderme şartlarını taşıyan mükellefler, Turizm Payı Beyannamelerini elektronik ortamda kendileri gönderebileceklerdir.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca yapılan düzenlemeler kapsamında bu 2/11/2019 tarihinden önce kendileri tarafından elektronik ortamda beyanname göndermek üzere kullanıcı kodu, parola ve şifre alan mükellefler mevcut kullanıcı kodu, parola ve şifrelerini kullanarak Turizm Payı Beyannamesini gönderebileceklerdir.

Turizm Payı Beyannamesini elektronik ortamda bizzat gönderme şartlarını taşımayan mükelleflerin (adi ortaklıklar dâhil) Turizm Payı Beyannamelerini; elektronik beyanname gönderme aracılık yetkisi almış bulunan gerçek veya tüzel kişiler vasıtasıyla Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği Sıra No: 340 ekinde yer alan sözleşmelerden durumlarına uyan sözleşmeyi düzenlemek suretiyle elektronik ortamda göndermeleri gerekmektedir.

Meslek mensuplarının müşterilerine ait, meslek odalarının basit usulde vergilendirilen üyelerine ait, Turizm Payı Beyannamelerini elektronik ortamda göndermeleri zorunludur.

VII- Turizm payı beyannamesinin onaylanması ve tahakkuk fişinin düzenlenmesi

Elektronik ortamda gönderilen Turizm Payı Beyannameleri, sistem tarafından ön kontrolü yapıldıktan sonra kabul edilecektir.

Turizm Payı Beyannamesinin, aracılık yetkisi verilmiş gerçek veya tüzel kişiler tarafından elektronik ortamda gönderilmesi ve onay işleminin yapılmasıyla birlikte bu beyanname mükellef tarafından verilmiş sayılacaktır. Onaylama işlemi tamamlanan beyannameye ait tahakkuk fişi düzenlenerek mükellefe veya aracılık yetkisi verilmiş gerçek/tüzel kişiye elektronik ortamda iletilecektir.

VIII- Turizm payının ödenmesi

7183 sayılı Kanununa göre Turizm payının vergilendirme dönemini takip eden ayın yirmi altıncı günü sonuna kadar beyan edilmesi gerekmektedir. Ancak 7183 sayılı Kanunun 6'ncı maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına vermiş olduğu yetkiye dayanılarak turizm payının ödeme süresi Tebliğ ile **beyan dönemini takip eden ayın son günü olarak belirlenmiştir.**

Turizm Payı Beyannamesinin, beyan dönemini takip eden ayın son günü saat 23.59'a kadar yetkili vergi dairesine elektronik ortamda gönderilmesi ve beyan edilen turizm payının aynı süre içerisinde ödenmesi gerekmektedir.

IX- Geç ödeme halinde gecikme zammı uygulanması

Turizm Payı Beyannamesi süresi içinde verilmesine rağmen beyannamenin verildiği ayın son günü saat 23.59'a kadar turizm payının ödenmemesi hâlinde turizm payı vergi dairesi tarafından, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51'inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı ile birlikte anılan Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

X- Turizm Payı Beyannamesine ilişkin düzeltme beyannamesi

Süresi içinde veya süresinden sonra verilen beyannamenin hatalı ve/veya eksik olduğu hallerde, süresinde veya süresi geçtikten sonra bu hata ve/veya eksiklikleri düzeltici mahiyette elektronik ortamda yeni bir beyanname verilmesi mümkündür.

Daha önce verilmiş bulunan Turizm Payı Beyannamesi veya beyannamelerindeki hata ve/veya eksikliklere ilişkin verilecek düzeltme beyannamelerinin, söz konusu beyan dönemlerine münhasır olarak verilen beyannamelerde yer alan bilgileri de kapsamı gerekmektedir. Verilen düzeltme beyannamesinin turizm payı tutarını azaltıcı nitelikte olması hâlinde düzeltme

beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi safhasında "Düzeltilme Beyannamesi Gerekçesi" başlığı altında durumu açıklayan yazılı izahat yapılması gerekmektedir.

Turizm payı tutarını azaltıcı mahiyetteki düzeltme beyannamelerine ilişkin yapılacak düzeltme işlemleri genel esaslara göre vergi dairesi tarafından yerine getirilecektir.

Turizm payının iade edilmesine karar verilmesi hâlinde öncelikle turizm payının Ajansın hesabına aktarılıp aktarılmadığı kontrol edilecektir. Yapılan kontrol sonucunda;

- Turizm payının Ajansın hesabına aktarılmadığının tespit edilmesi hâlinde iade işlemi vergi dairesi tarafından,
- **Turizm payının Ajansın hesabına aktarıldığının tespit edilmesi hâlinde tahsil edilen turizm payının genel bütçe geliri olarak ayrılan yüzde beşlik kısmının iade işlemi vergi dairesi tarafından, Ajansın hesabına aktarılan yüzde doksan beşlik kısmın iade işlemi ise Ajans tarafından,**

yerine getirilecektir.

Vergi dairesi tarafından yapılacak olan turizm payı iade işlemlerinin; 6183 sayılı Kanunun 23'üncü maddesi² ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 88 inci maddesinin on altıncı fıkrası hükmü dikkate alınarak yerine getirilmesi gerekmektedir.

XI- Ceza Uygulaması

Tebliğde, ceza uygulamasına ilişkin bir açıklama yer almamıştır.

XII- Yetkili Mahkeme

Turizm katkı payının uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek hukuki ihtilafların çözümünde vergi mahkemeleri yetkilidir.

XIII- Turizm katkı payının gider yazılabilmesi

Ödenen turizm payı, kurumlar vergisi ve gelir vergisi mükellefleri tarafından matraha esas kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınır.

XIV- Örnekler

Tebliğde yer alan örnekler aşağıdaki gibidir.

ÖRNEK 1: Antalya ilinde Kültür ve Turizm Bakanlığında 5 yıldızlı otel turizm işletmesi belgesiyle faaliyet gösteren otel ile Afyonkarahisar ilinde turizm işletmesi belgesi olmaksızın termal konaklama tesisi olarak faaliyet gösteren otelin işletmecisi (A) A.Ş.'nin, Afyonkarahisar ili Kocatepe Vergi Dairesinde kurumlar vergisi, katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır.

(A) A.Ş. Ekim/2019 döneminde Antalya ilindeki otel işletmeciliği faaliyetinden 1.000.000 TL net satış tutarı ve 100.000 TL kira geliri ile Afyonkarahisar ilindeki termal otel işletmeciliği faaliyetinden 500.000 TL net satış tutarı ve 100.000 TL kira geliri olmak üzere toplam 1.700.000 TL elde etmiştir. Bu durumda, (A) A.Ş. Ekim/2019 dönemine ilişkin olarak vereceği Turizm Payı Beyannamesinde Antalya ilindeki otel için 1.100.000 TL toplam tutar üzerinden binde yedi buçuk oranında $1.100.000 \times 0,0075 = 8.250$ TL, Afyonkarahisar ilindeki termal otel için ise 600.000 TL toplam tutar üzerinden binde yedi buçuk oranında hesaplanacak tutara yüzde elli indirim uygulanarak hesaplanan $600.000 \times 0,0075 = 4.500 / 2 = 2.250$ TL

turizm payını 2/12/2019 günü saat 23.59'a kadar Kocatepe Vergi Dairesine elektronik ortamda beyan edecek ve $8.250 + 2.250 = 10.500$ TL turizm payını aynı sürede ödeyecektir.

ÖRNEK 2: İstanbul ilinde Kültür ve Turizm Bakanlığında turizm işletmesi belgesi olmaksızın faaliyet gösteren otelin işletmecisi (B) A.Ş.'nin, İstanbul ili Beyoğlu Vergi Dairesinde kurumlar vergisi, katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır. Otelin yatırımcısı aynı zamanda işletmecisidir.

Bu otelin bulunduğu yapının giriş katında yer alan, sokağa cephesi bulunan, tesis içinden müşterileri için doğrudan ulaşım imkânı sunan fiziki bağlantısı bulunmayan ve otel dışına hizmet veren banka, ATM, kuaför, kuyumcu, lokanta gibi ticari üniteler de otel yatırımcısına (işletmecisine) aittir ve lokanta yatırımcı (işletmeci) tarafından işletilmektedir. Banka, ATM, kuaför, kuyumcu ise üçüncü kişilere kiraya verilmiştir.

(B) A.Ş.'nin, Antalya ilinde Kültür ve Turizm Bakanlığında 4 yıldızlı otel turizm işletmesi belgesiyle faaliyet gösteren oteli de bulunmaktadır. Bu otelde üçüncü kişilere kiraya verilmek suretiyle işletilen SPA, kuaför, kuyumcu vb. tesis içinden müşterileri için doğrudan ulaşım imkânı sunan fiziki bağlantısı bulunan veya bütünlük içerisinde olan yan üniteleri bulunmaktadır.

(B) A.Ş. Temmuz/2020 döneminde Antalya ilindeki otel işletmeciliği faaliyetinden 2.000.000 TL net satış tutarı ve 400.000 TL kira geliri ile İstanbul ilindeki otel işletmeciliği faaliyetinden 600.000 TL net satış tutarı, lokanta işletmeciliği faaliyetinden 70.000 TL hasılat ve 100.000 TL kira geliri (otelin bulunduğu yapıdaki ticari ünitelerden elde edilen kira) olmak üzere toplam 3.170.000 TL elde etmiştir.

B) A.Ş.'nin İstanbul ilinde bulunan otelinin bulunduğu yapıdaki ticari ünitelerin kiraya verilmesi veya bizzat işletmeci tarafından işletilmesi sonucunda elde edilen hasılat ve kira geliri turizm payına tabi gelirler kapsamında olmadığından, turizm payının hesabında dikkate alınmayacaktır. Ancak Antalya ilinde bulunan otelinin yan ünitelerinin kiraya verilmesi sonucunda elde edilen kira geliri, hesaplanacak turizm payına dâhil edilecektir.

Bu durumda, (B) A.Ş. Temmuz/2020 dönemine ilişkin olarak vereceği Turizm Payı Beyannamesinde Antalya ilindeki otel için 2.400.000 TL toplam tutar üzerinden binde yedi buçuk oranında $2.400.000 \times 0,0075 = 18.000$ TL, İstanbul ilindeki otel için ise 600.000 TL toplam tutar üzerinden binde yedi buçuk oranında $600.000 \times 0,0075 = 4.500$ TL turizm payını 31/8/2020 günü saat 23.59'a kadar Beyoğlu Vergi Dairesine elektronik ortamda beyan edecek ve toplam $18.000 + 4.500 = 22.500$ TL turizm payını aynı sürede ödeyecektir.

ÖRNEK 3: Kültür ve Turizm Bakanlığında alınan deniz turizmi araçları turizm işletmesi belgesiyle Antalya ve Muğla illerinde faaliyet gösteren 2 adet yatı bulunan (C) Yat İşletmesi Ltd. Şti.'nin Antalya ilinde faaliyet gösteren yatı bizzat donatanı tarafından sezon içerisinde belirli sürelerde üçüncü kişilere kullandırılmak suretiyle işletilmektedir. Muğla ilindeki yatı ise donatan tarafından (D) Ltd. Şti.'ne 3 yıl süreyle kiraya verilmiştir. (C) Yat İşletmesi Ltd. Şti.'nin, Antalya ili Kalekapı Vergi Dairesinde kurumlar vergisi, katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır.

(D) Ltd. Şti. ise (C) Yat İşletmesi Ltd. Şti.'nden 3 yıl süreyle kiraladığı yatı üçüncü kişilere kullandırılmak suretiyle işletmektedir. (D) Ltd. Şti.'nin Muğla ili Bodrum Vergi Dairesinde kurumlar vergisi, katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır.

(C) Yat İşletmesi Ltd. Şti. Ağustos/2020 döneminde Antalya ilindeki yat işletmeciliği faaliyetinden 170.000 TL net satış tutarı ve Muğla ilinde (D) Ltd. Şti.'nden 3 yıl için 1.900.000 TL kira geliri olmak üzere 2.070.000 TL elde etmiştir. (C) Yat İşletmesi Ltd. Şti.'nin Muğla ilinde faaliyet gösteren yatı için (D) Ltd. Şti.'nden tahsil ettiği kira bedeli, yatın (C) Yat İşletmesi Ltd. Şti. tarafından işletilmeksizin doğrudan (D) Ltd. Şti.'ne kiraya verilmesinden kaynaklanan gelir kapsamında olduğundan turizm payının hesabında dikkate alınmayacaktır.

(D) Ltd. Şti. ise Ağustos/2020 döneminde (C) Yat İşletmesi Ltd. Şti.'nden kiraladığı yatın işletmeciliğinden 150.000 TL net satış tutarı elde etmiştir.

Bu durumda, (C) Yat İşletmesi Ltd. Şti. Ağustos/2020 dönemine ilişkin olarak vereceği Turizm Payı Beyannamesinde Antalya ilindeki yat işletmeciliğinden elde ettiği 170.000 TL net satış tutarı üzerinden binde yedi buçuk oranında $170.000 \times 0,0075 = 1.275$ TL turizm payını 30/9/2020 günü saat 23.59'a kadar Kalekapı Vergi Dairesine elektronik ortamda beyan edecek ve 1.275 TL turizm payını aynı sürede ödeyecektir.

(D) Ltd. Şti. ise Ağustos/2020 dönemine ilişkin olarak vereceği Turizm Payı Beyannamesinde Muğla ilindeki yat işletmeciliğinden elde ettiği 150.000 TL net satış tutarı üzerinden binde yedi buçuk oranında $150.000 \times 0,0075 = 1.125$ TL turizm payını 30/9/2020 günü saat 23.59'a kadar Bodrum Vergi Dairesine elektronik ortamda beyan edecek ve 1.125 TL turizm payını aynı sürede ödeyecektir.

ÖRNEK 4: AX06 işletme numaralı Seyahat Acentası sahibi (E) Ltd. Şti. Ankara'da seyahat acentalığı faaliyeti yürütmekte olup (E) Ltd. Şti.'nin Ankara ili Başkent Vergi Dairesinde kurumlar vergisi, katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır. (E) Ltd. Şti., Ahmet USTA isimli tüketiciye Ekim ayı içerisinde Antalya tatili için gidiş-dönüş tarifeli uçak bileti dahil 10.000 TL'lik satış yapmıştır. Bu satışın 9.000 TL'lik konaklama ve 1.000 TL'lik tarifeli uçak bileti tutarlarını ayrı ayrı faturalandırmıştır.

(E) Ltd. Şti., Mustafa KAHRAMAN isimli tüketiciye Ekim ayı içerisinde İtalya tatili için gidiş-dönüş ulaşım (charter) tutarı dahil 20.000 TL'lik satış yapmıştır. Bu satışın 18.000 TL'lik konaklama ve 2.000 TL'lik ulaşım (charter) tutarı için tek fatura kesmiştir.

(E) Ltd. Şti., Fatma ÖZTÜRK isimli tüketiciye Ekim ayı içerisinde İstanbul'a yapacağı seyahat için 1.500 TL'lik gidiş-dönüş tarifeli uçak bileti satışı yapmıştır.

(E) Ltd. Şti. Ekim/2019 dönemine ilişkin vereceği Turizm Payı Beyannamesinde; Ahmet USTA isimli tüketicinin konaklama bedeli (9.000 TL) ile Mustafa KAHRAMAN isimli tüketicinin konaklama ve ulaşım (charter) bedeli (20.000 TL) toplamı olan 29.000 TL'lik satış üzerinden Turizm Payı hesaplaması yapacaktır.

ÖRNEK 5: (F) Hava Yolları A.Ş.'nin Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığında kurumlar vergisi, katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır. Şirketin Şubat/2020 dönemine ilişkin bilgileri aşağıdaki gibidir:

- 4.995.000 TL yük taşıma bedeli,
- 10.000.000 TL ticari yolcu taşımacılığı faaliyet hasılatı,
- 5.000 TL yolcu servis ücreti olarak, bilet bedellerine eklenmek suretiyle yolculardan tahsil edilip hava meydanı işleticilerine aktarılan tutar.

Hava meydanlarında işletici kuruluşlar tarafından yolculara verilen hizmetlere ilişkin olarak "Yolcu Servis Ücreti" adı altında talep edilen ve havayolu şirketlerince bilet bedellerine eklenmek suretiyle yolculardan tahsil edilip hava meydanı işleticilerine aktarılan tutar ile yük taşımacılığı faaliyetinden elde edilen toplam 5.000.000 TL net satış tutarı turizm payının hesabında dikkate alınmayacaktır.

Bu durumda, (F) Hava Yolları A.Ş. Şubat/2020 dönemine ilişkin olarak vereceği Turizm Payı Beyannamesinde ticari yolcu taşımacılığı faaliyetinden elde ettiği 10.000.000 TL net satış tutarı üzerinden on binde yedi buçuk oranında $10.000.000 \times 0,0075 = 7.500$ TL turizm payını 31/3/2020 günü saat 23.59'a kadar Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığına elektronik ortamda beyan edecek ve 7.500 TL turizm payını aynı sürede ödeyecektir.

ÖRNEK 6: Türkiye'de iki havalimanı ve bir terminal işletmesi olan (G) Havalimanları A.Ş.'nin İstanbul ili Marmara Kurumlar Vergi Dairesinde kurumlar vergisi, katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır.

(G) Havalimanları A.Ş. Mart/2020 döneminde Türkiye'de işlettiği birinci havalimanı ve terminal işletmesinden 50.000.000 TL net satış tutarı, kiraya vermiş olduğu ikinci havalimanından ise 10.000.000 TL kira geliri olmak üzere toplam 60.000.000 TL elde etmiştir.

(G) Havalimanları A.Ş. için hesaplanacak turizm payının tespitinde, Türkiye'de işlettiği havalimanı ve terminal işletmelerinden elde ettiği net satış tutarı ve kira gelirinin toplamı dikkate alınacaktır.

Bu durumda, (G) Havalimanları A.Ş. Mart/2020 dönemine ilişkin olarak vereceği Turizm Payı Beyannamesinde Türkiye'deki havalimanı ve terminal işletmeciliği faaliyetinden ve havalimanı kiralamasından elde ettiği 60.000.000 TL toplam tutar üzerinden binde iki oranında $60.000.000 \times 0,002 = 120.000$ TL turizm payını 30/4/2020 günü saat 23.59'a kadar Marmara Kurumlar Vergi Dairesine elektronik ortamda beyan edecek ve toplam 120.000 TL turizm payını aynı sürede ödeyecektir.

ÖRNEK 7: Çanakkale ilinde Kültür ve Turizm Bakanlığında 4 yıldızlı otel turizm işletmesi belgesiyle faaliyet gösteren otelin işletmecisi (H) A.Ş.'nin, Çanakkale ili Çanakkale Vergi Dairesinde kurumlar vergisi, katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır.

Şirketin Çanakkale ilindeki 4 yıldızlı oteli 1 Kasım - 1 Nisan tarih aralığında faaliyet göstermemektedir.

Şirketin Çanakkale ilindeki 4 yıldızlı oteli 1 Kasım - 1 Nisan tarih aralığında faaliyet göstermediğinden ilgili beyan dönemlerine ait Turizm Payı Beyannamelerinin "Beyan edilecek turizm payı bulunmamaktadır" seçeneği işaretlenerek, ilgili olduğu döneme ait beyanname verme dönemi içinde Çanakkale Vergi Dairesine elektronik ortamda gönderilmesi gerekmektedir.

ÖRNEK 8: (I) A.Ş.'nin İzmir ili Bornova Vergi Dairesinde kurumlar vergisi, katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır.

İzmir ilinde Kültür ve Turizm Bakanlığında 5 yıldızlı otel turizm işletmesi belgesiyle faaliyet gösteren bir oteli bulunan (I) A.Ş. aynı zamanda nakliyecilik (yük taşımacılığı) faaliyetinde bulunmaktadır.

(I) A.Ş. Nisan/2020 döneminde İzmir ilindeki otel işletmeciliği faaliyetinden 1.000.000 TL net satış tutarı ve nakliyecilik (yük taşımacılığı) faaliyetinden 500.000 TL hasılat olmak üzere toplam 1.500.000 TL elde etmiştir. Nakliyecilik (yük taşımacılığı) faaliyetinden elde edilen 500.000 TL hasılat turizm payının hesabında dikkate alınmayacaktır.

Bu durumda, (I) A.Ş. Nisan/2020 dönemine ilişkin olarak vereceği Turizm Payı Beyannamesinde sadece otel işletmeciliği faaliyetinden elde ettiği 1.000.000 TL net satış tutarı üzerinden binde yedi buçuk oranında $1.000.000 \times 0,0075 = 7.500$ TL turizm payını 1/6/2020 günü saat 23.59'a kadar Bornova Vergi Dairesine elektronik ortamda beyan edecek ve 7.500 TL turizm payını aynı sürede ödeyecektir.

ÖRNEK 9: Ankara ilinde Kültür ve Turizm Bakanlığında 4 yıldızlı otel turizm işletmesi belgesiyle faaliyet gösteren (J) A.Ş.'nin Ankara ili Seğmenler Vergi Dairesinde kurumlar vergisi, katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır.

(J) A.Ş. Mayıs/2020 döneminde, turizm payına esas bulunan faaliyeti kapsamında 500.000 TL tutarında satış gerçekleştirmiş, ancak Temmuz/2020 döneminde bu satışların 50.000 TL'lik kısmı iade edilmiştir. Diğer taraftan, Temmuz/2020 döneminde söz konusu işletmenin turizm payına esas bulunan faaliyeti kapsamındaki satış tutarı 150.000 TL olarak gerçekleşmiştir.

Bu durumda, (J) A.Ş. Mayıs/2020 dönemine ilişkin vereceği Turizm Payı Beyannamesinde 500.000 TL net satış tutarı üzerinden binde yedi buçuk oranında $500.000 \times 0,0075 = 3.750$ TL turizm payı hesaplayacaktır.

Diğer taraftan, (J) A.Ş. Temmuz/2020 dönemine ilişkin vereceği Turizm Payı Beyannamesinde 50.000 TL'lik iade tutarını ilgili dönemdeki satış tutarından indirim olarak dikkate alabilecektir. Bu durumda, (J) A.Ş. Temmuz/2020 dönemine ilişkin olarak vereceği Turizm Payı Beyannamesinde $150.000 - 50.000 = 100.000$ TL net satış tutarı üzerinden binde yedi buçuk oranında $100.000 \times 0,0075 = 750$ TL turizm payı hesaplayacaktır.

Turizm Payı Beyannamesinin verileceği vergi dairesi

MADDE 6 - (1) Turizm Payı Beyannamesinin verileceği yetkili vergi dairesi;

- a) (1) Turizm Payı Beyannamesinin verileceği yetkili vergi dairesi;
- b) 7183 sayılı Kanunun 6'ncı maddesi ile Hazine ve Maliye Bakanlığına verilen yetkiye istinaden; gelir veya kurumlar vergisinden mükellefiyeti bulunmayan gerçek kişiler için yerleşim yeri adresinin bulunduğu, gerçek kişiler dışında kalanlar için ise kanuni merkezi/işyerinin bulunduğu, yer vergi dairesidir.

ÖRNEK 10: Antalya ilinde otel işletmeciliği faaliyeti gösteren u ortaklı (ALZ) Adi Ortaklığının Antalya ili Dden Vergi Dairesinde katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır. Ortak (A)'nın Mersin ili İstiklal Vergi Dairesinde gelir vergisi mükellefiyeti, Ortak (L)'nin Isparta ili Kaymakkapı Vergi Dairesinde gelir vergisi mükellefiyeti, Ortak (Z)'nin ise Bursa ili Nilüfer Vergi Dairesinde gelir vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır.

(ALZ) Adi Ortaklığının Turizm Payı Beyannamesini beyan dönemini takip eden ayın son günü saat 23.59'a kadar (ALZ) Adi Ortaklığının katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi mükellefiyetinin bulunduğu Dden Vergi Dairesine ortaklık adına elektronik ortamda göndermesi gerekmektedir.

Turizm payının beyan, tarh, tahakkuk, tahsili ile red ve iadesinde; 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

Söz konusu Tebliğ yayımı tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir.

Saygılarımızla...